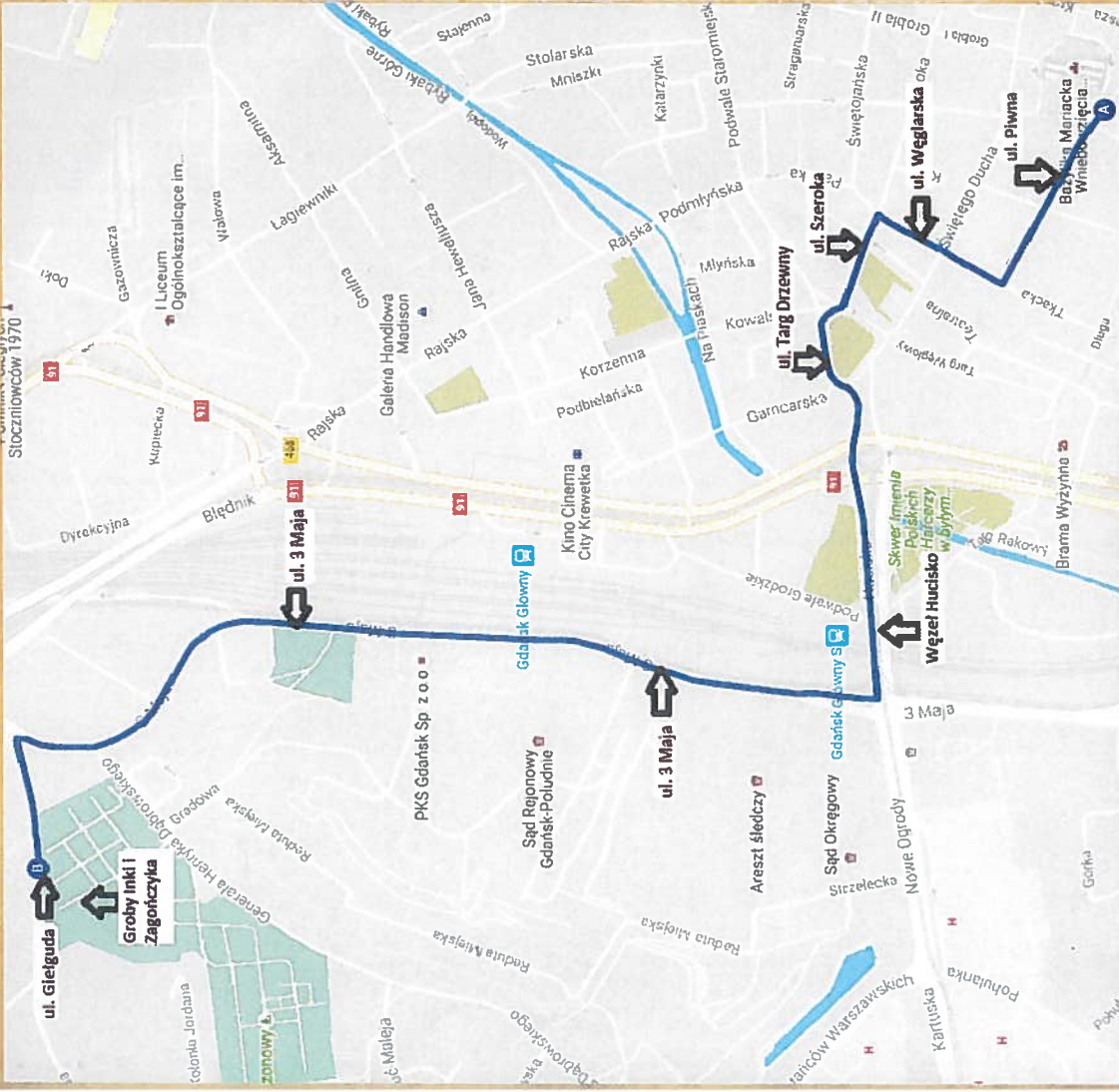

Trasa przejścia konduktu pogrzebowego

Mapa z serwisu Google Maps

OSTATNIA DROGA ŻOŁNIERZY NIEZŁOMNYCH

Uroczystości pogrzebowe

FELIKSA SELMANOWICZA
"ZAGÓNCZYKA"

DANUTY SIEDZIKÓWNY
"INKI"

GDAŃSK 28.08.2016

13.00 – msza św. w Bazylice konkatedralnej Wniebowzięcia
Najświętszej Maryi Panny w Gdańsku

ok. 14.30 – przemarsz konduktu żałobnego
na Cmentarz Garnizonowy w Gdańsku

Organizatorzy:

Solidarność

Opracowanie:
Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku

†
Ś. P.

FELIKS SELMANOWICZ „ZAGONCZYK”

Feliks Selmanowicz „Zagonczyk” (1904–1946), dowódca szwadronu dywersyjnego 5. Wileńskiej Brygady Armii Krajowej. We wrześniu 1918 r., jako 14-latek, wstąpił do Samoobrony Wileńskiej; od kwietnia 1919 r. żołnierz I Batalionu Strzelców Nadniemeńskich; po zwycięskiej wojnie z bolszewikami służył w Milicji Ludowej Pasa Neutralnego jako naczelnik II rejonu IV Okręgu Trockiego. Ranny podczas potyczki z Litwinami.

W sierpniu 1939 r. zmobilizowany w stopniu sierżanta do batalionu KOP Troki. Internowany przez Litwinów, zbiegł z obozu i rozpoczął działalność wywiadowczą w sztabie wileńskiej SZP-ZWZ. Aresztowany przez NKWD, skazany na śmierć, uciekł z transportu i kontynuował działalność wywiadowczą.

W 1944 r. trafił do 3. Wileńskiej Brygady AK por. Gracjana Fręga „Szczerbca”, potem do 5. Brygady mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”, krótko służył także w 4. Brygadzie „Narocz”, dowodzonej przez Longhna Wojciechowskiego „Zagonczyka”. Internowany przez Sowietów w obozie w Miednikach Królewskich, został wywieziony do Kaługi, skąd w kwietniu 1945 r. uciekł i przedostał się do Polski.

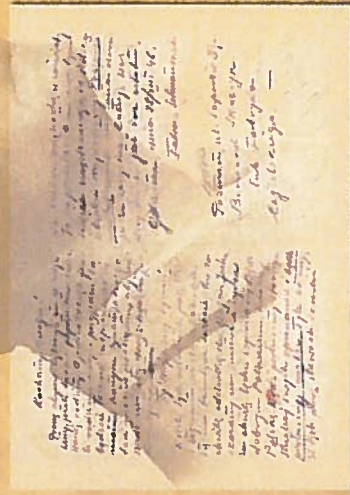
Od stycznia 1946 r. ponownie w 5. Wileńskiej Brygadzie AK na Pomorzu. Zatrzymany przez UB 8 lipca 1946 r. w Sopocie. Podjął nieudaną próbę ucieczki z Aresztu Śledczego w Gdańsku.

Wynikiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Gdańsku 17 sierpnia 1946 r. został skazany na karę śmierci. Zamordowany 28 sierpnia 1946 r. razem z Danutą Siedzikówną „Inką” w gdańskim więzieniu przy ul. Kurkowej.

Szczątki Feliksa Selmanowicza zostały odnalezione przez zespół IPN pod kierownictwem prof. Krzysztofa Szwaszgrzyka 12 września 2014 r. pod płytami chodnika na Cmentarzu Garnizonowym w Gdańsku.

„Kochaj Polskę. Bądź posłuszny starszym. Słuchaj swych opiekunów i bądź posłuszny matce. Tyle, co mogę w tych parę słowach skreślić do Ciebie. Odchodzę w zaświaty. To, co pozostawiam na tym świecie najdroższemu, to Polskę i Ciebie, Najdroższy

(fragment listu do syna, napisanego chwilę przed wyprawieniem na egzekucję)

DANUTA SIEDZIKÓWNA „INKA”

†
Ś. P.

Danuta Siedzikówna „Inka” (1928–1946), sanitariuszka 5. Wileńskiej Brygady Armii Krajowej. W strukturze AK wstąpiła w grudniu 1943 r. Kilka miesięcy później ukończyła kurs sanitariuszek. Działała w sztabie konspiracyjnej kierowanej przez Stanisława Wolonciewa „Konusa”. W październiku 1944 r. podjęła pracę jako kancelistka w nadleśnictwie w Narzewcu. W czerwcu 1945 r. wraz z pracownikami nadleśnictwa została aresztowana przez NKWD i UB pod zarzutem współpracy z podziemiem niepodległościowym.

Uwolniona z konwoju aresztantów przez oddział 5. Wileńskiej Brygady AK, do którego dołączyła. Została sanitariuszką w oddziale „Konusa”, potem w szwadronach: por. Jana Mazura „Piasta” i por. Mariana Płucinskiego „Mściśława” w plutonie Zdzisława Badochy „Żelaznego”. Po rozformowaniu oddziału we wrześniu 1945 r. podjęła naukę w gimnazjum w Nierosinie. W marcu 1946 r. dołączyła ponownie do oddziału na terenie Pomorza Gdańskiego. Dostała przydział do szwadronu „Żelaznego”. W trakcie wielu akcji przeprowadzonych przez szwadron udzielała pomocy medycznej kolegom z oddziału oraz jednemu z rannych milicjantów. Ostatnią misją „Inki” była podróż po zaopatrzenie medyczne do Gdańska.

Aresztowana w lokalu konspiracyjnym w Gdańsku-Wrzeszczu z 19 na 20 lipca 1946 r. Brutalne śledztwo, opierające się na pomżaniu i torturach, miało na celu wydobycie z niej informacji na temat działalności oddziału mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Gdańsku z 3 sierpnia 1946 r. została skazana na dwukrotną karę śmierci. Bolesław Bierut nie skorzystał z prawa łaski.

Z więzienia karno-śledczego przy ul. Kurkowej w Gdańsku przekazała krewnym grypse: „Jest mi smutno, że muszę umierać. Powiedźcie mojej babci, że zachowałam się jak trzeba”. Wyrok wykonano 28 sierpnia 1946 r.

„Jest mi smutno, że muszę umierać. Powiedźcie mojej babci, że zachowałam się jak trzeba”

(fragment grypsy przekazanego w celi śmierci)

Szczątki „Inki” zostały odnalezione przez zespół IPN pod kierownictwem prof. Krzysztofa Szwaszgrzyka 12 września 2014 r. pod płytami chodnika na Cmentarzu Garnizonowym w Gdańsku.